

KO VĒLAS TŪRISTS - SENIORS UN KAS VIŅAM NEPIECIEŠAMS?

Dr. oec. Aija van der Steina

Ekonomikas un vadības zinātniskā institūta vadošā pētniece

aija.vdSteina@lu.lv

Seniori – atraktīvs, bet atšķirīgs tūristu segments

- **Senioru skaita pieaugums** («baby boomers» un dzīves ilguma pagarināšanās) **ietekmē arī tūrisma tirgu** (sezonalitātes samazināšanās) (2025.gadā pasaulē 1,2 miljardi cilvēki vecumā 60 +)
- **Ienākumu līmenis attīstīto valstu senioriem** (Rietumeiropā drošība vēl 10 -15 gadi, nākotne nav skaidra)
- **Veselīga dzīvesveida nozīme** (pārtika, fiziskās aktivitātes) (80% 50-70 gadīgie, 86% (70+))
- **Viena cilvēka māsaimniecību īpatsvara pieaugums**
- **Veselības un labjūtes pakalpojumu pieprasījums**
- **Pilsētām un veselības tūrisma sektoram lielākie ieguvumi**
- **«Jaunie seniori»** (55-64 gadi) **atraktīvākie tūrisma un viesmīlības nozarei**
- **Ceļojumu galamērķi ārvalstīs populārāki nekā vietējie ceļojumu galamērķi** (2012.gadā 25 % 55+ eiropiešu ceļoja ārpus Eiropas)
- **Austrumeiropa atraktīvs ceļojumu galamērķis** (atraktīva cena labjūtes piedāvājumiem, attālums, mērens klimats)

«Vientuļnieku» tipi

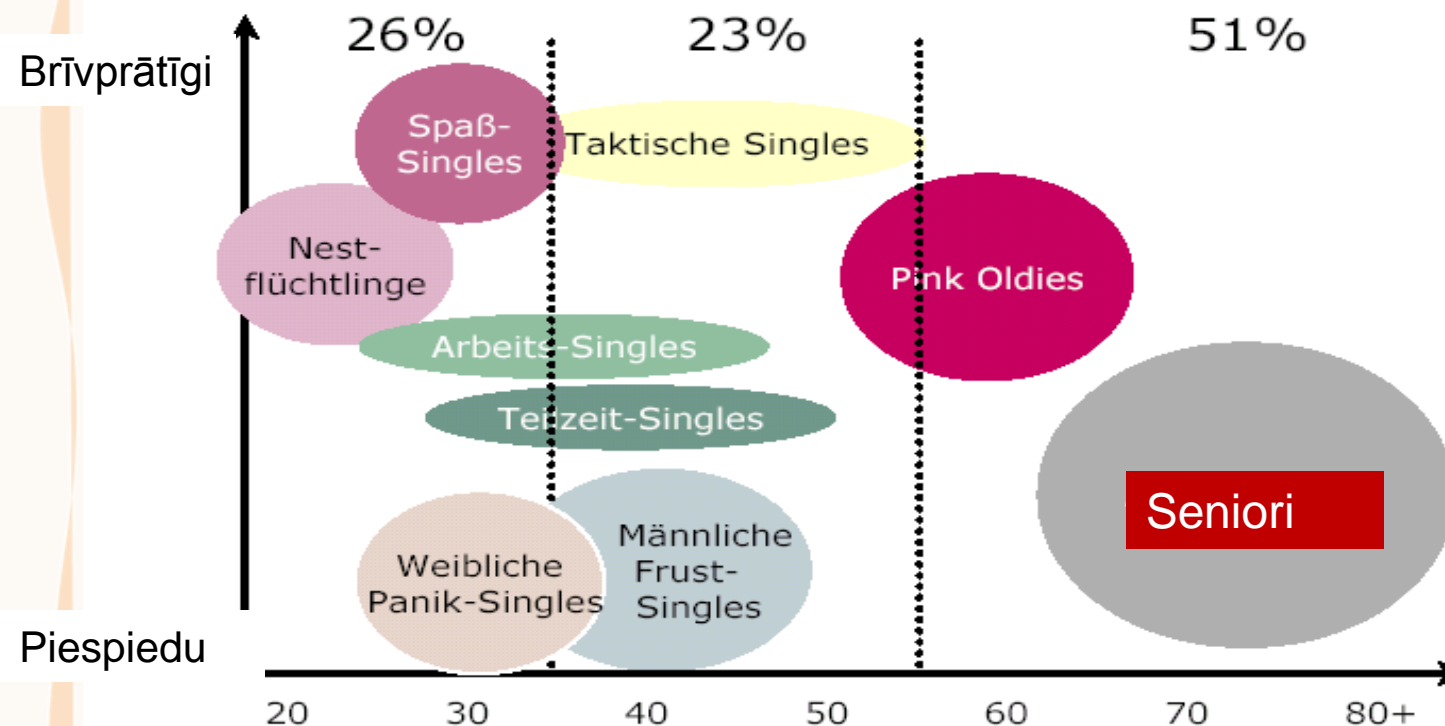
MATURE SINGLE TRAVELLERS!

WE ESCORT GROUPS OF SINGLE TRAVELLERS TO:
EUROPE, RUSSIA, THAILAND & CHINA.

- Never left on your own, (unless you so choose)
- No single supplement or room sharing.
- Experienced Tour Managers.
- Many excursions available.
- From £649 inc.

FREE BROCHURE
0844 800 5053
BT 5p/min
www.onetravellers.com

ONE TRAVELLER

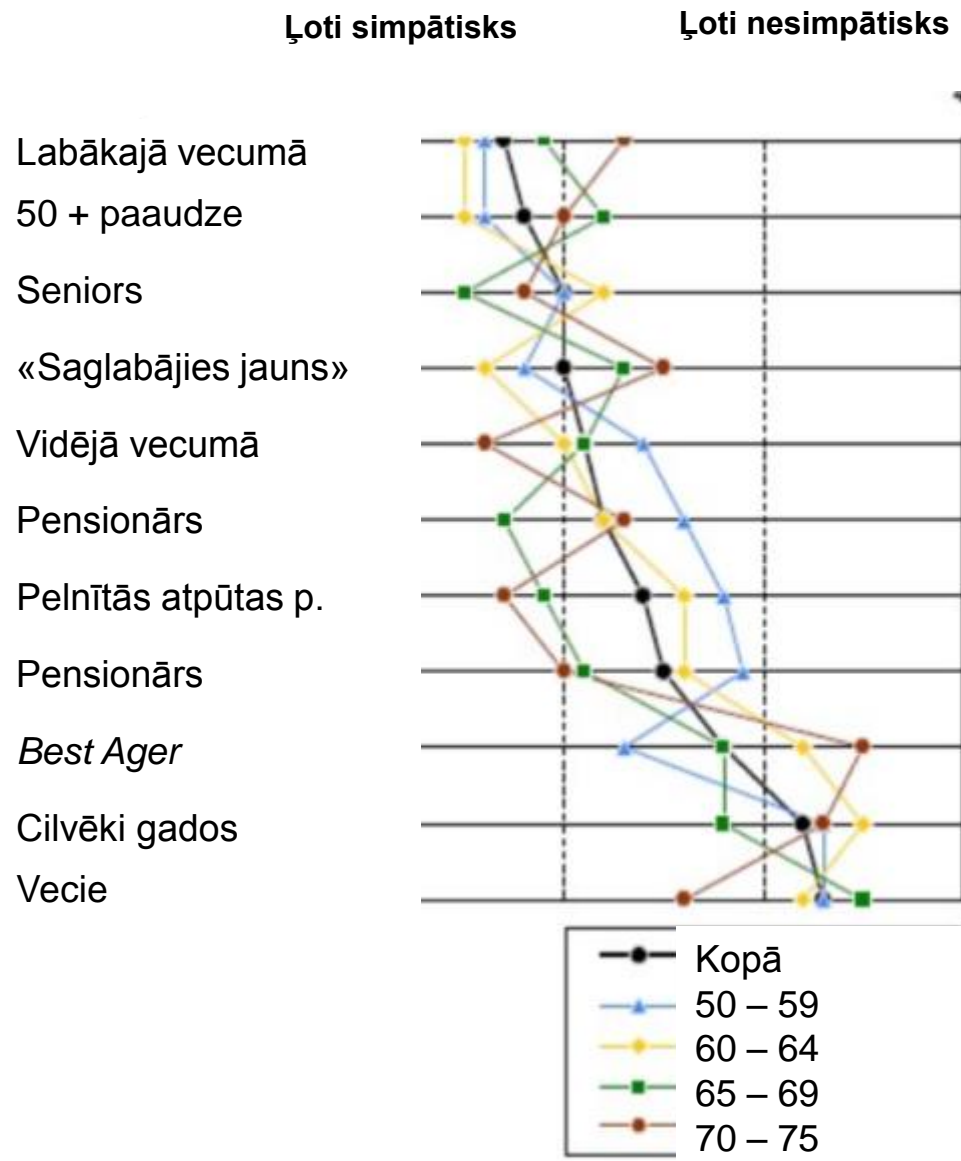

Mārķetingā seniorus dēvē par.....

- 50 +
- Oldies
- Goldies or Gold market
- Selpies (Second life people)
- Woopies (Well of older people)
- Yollies (Young old leisured people)
- Wollies (Well income old leisure people)
- Grampies (Growing retired active moneyed people in an excellent state)
- Mature consumers
- Grey wave
- Busy Fit oldies
- Mid ager
- Master consumer
- u.c.

Šis apzīmējums man ir ....

Eine Studie von Seniorresearch schafft Klarheit

Ko domā paši seniori?

Tūrisma un viesmīlības nozare jau novērtējusi ATRAKTĪVOS SENIORUS

European Union
European Regional Development Fund

Formula – Kā ceļo un ko vēlās seniori

Atšķirības:

- Ģeogrāfiskās
- Ekonomiskās
- Kultūras
- Dzīves stils
- U.c.

Nepietiekamas zināšanas
par specifiskām vajadzībām

Tirgus pētījumi

Lai saprastu **seniorus – tūristus**, ieteicams pārzināt **senioru tipus**

- **Apzinīgie uz mājas atmosfēru orientētie** (31%) – pašapmierināti, skeptiski un nespēj viegli pieņemt jaunas lietas. Svarīga ir personiskā drošība un bieži viņi norobežojas savā vidē.
- **Uz drošību un kopību orientētie** (29%). Ar kritisku attieksmi. Visas aktivitātes tiek veiktas disciplinēti un nopietni. Spontanitāte ir novērojama reti.
- **Rezignētie un noslēgtie** (15%). Galvenais interešu loks ir mājas un dārza darbi. Pesimistiskais noskaņojums veicina viņa vientulību un rezignētību. Izteikta vajadzība pēc drošības.
- **Aktīvie, jauneklīgie seniori** (25%). Aktīvi pavada savu brīvo laiku. Viņiem ir interese par kultūru un aktīvi iesaistās jaunās aktivitātēs (uzņemas atbildību un daudz sasniedz). Viņi vēlē savu dzīvi pabeigt tajā pašā laikā sevi pilnveidojot.

Senioru (55+) dzīves stili 2020

- **Silverpreneure** – profesionāli aktīvi, jauni projekti. Vēlās izglītoties un sajūsminās par jaunām tehnoloģijām. Pret reklāmu skeptiski, bet viņi ir īstā auditorija jauniem un inovatīviem produktiem.
- **Super -Grannys** – pašpārliecinātas, sociāli un kultūrorientētas kundzes (55 +), kuras rūpējas par ģimeni, bet tajā pašā laikā arī par sevi. Viņas ir orientētas uz modi, viņām patīk ceļot un iepirkties. Viņas meklē izdevīgu pirkumu iespējas
- **Greyhopper** – pārtrauc iepriekšējo dzīves stilu un pievēršas jaunām lietām. Cenšas sevi uzturēt labā fiziskā un garīgā formā. Izvēlas «jauneklīgus» sporta veidus un lielu uzmanību pievērš veselīgai un ekoloģiskai pārtikai.

Senioru – tūristu patērētāju zvedība

Vecums nav noteicošais faktors .....

ČETRI ETAPI

I: Brīvdienas/atvaļinājums bērniem («tukšās ligzdas»)

II: Pensionēšanās (vairāk brīva laika)

III: slimības un veselības stāvoklis kļūst par ierobežojošu faktoru

IV: Partnera zaudēšana (izmaiņas ceļošanā)

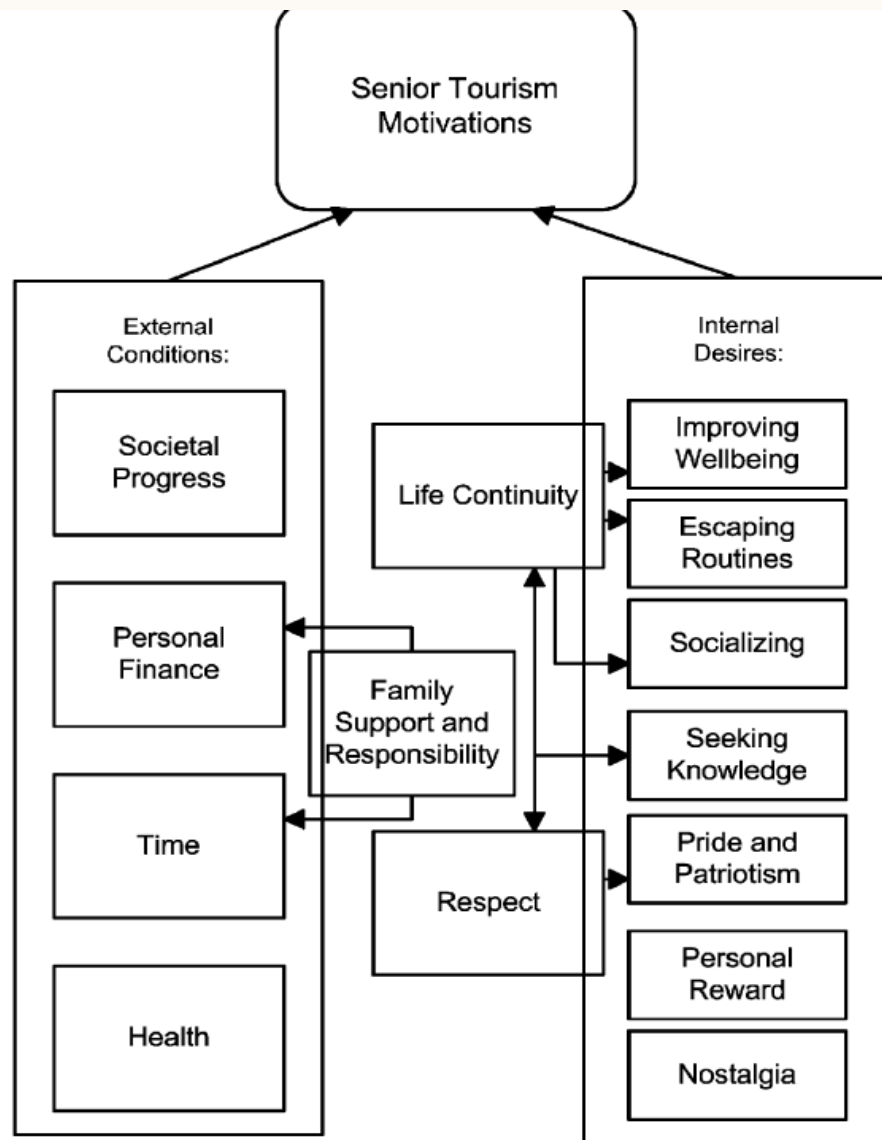
TOURage
Every age is tour age

INTERREG IVC
INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

European Union
European Regional Development Fund

Senioru ceļošanas motivācijas modelis

Ārējie ietekmējošie faktori

- Brīvais laiks
- Veselība
- Finansiālā sistēma
- Sociālais statuss
- Ģimenes atbalsts un atbildība

Iekšējie/ personiskie faktori

- Labsajūtas uzlabošana
- Sociālie kontakti
- Izvairīšanās no rutīnas
- Zināšanas un pilnveidošanās
- Sevis apbalvošana
- Nostaļģija
- Lepnums un patriotisms

Avots: Hsu, Cai, Wong, 2006

Produkts/pakalpojumi

- Iecienītākie tūrisma piedāvājumi:
  - Veselības un labjūtes piedāvājumi («Medical Wellness» un «Medical Beauty»)
  - Kruīzi (finansiāli nodrošinātie)
  - Kultūras un izzinošie ceļojumi (vietējie iedzīvotāji, tradīcijas)
  - Apkārtceļojumi un pilsētu apskate
  - Pārgājieni
- Ceļo biežāk un ilgāk (ārpus sezonas)
- Labprāt nakšņo vidēja līmeņa un augstas klases viesnīcas, bet biežāk pie radiem un draugiem
- Produktu dizainā starppaaudžu trends (displeji, kas piemēroti gan senioriem, gan jauniešiem)
- Orientēti uz kvalitatīvu informāciju, pakalpojumiem un precēm

Produkti/Pakalpojumi

- Drošības izjūta – personīgs kontakts vispirms, bet tikai vēlāk konsultācijas un produkta piedāvāšana
- Senioru vēlmju un vajadzību izpratne
- Pakalpojumi, novēršot bioloģisko izmaiņu radītās neērtības (dzirde, redze, mobilitāte, izturība u.c.)
- Nesteidzināt pieņemt lēmumu par produkta iegādi/izvēli
- Darbinieku spēja atbilstoši sniegt pakalpojumus un komunicēt (apmācības)

Pieredzējums un kvalitāte ceļojuma galamērķī

Vai seniori ir apmierināti ceļojumu galamērķi?

	Dabas elementi (ainava, laika apstākļi, citi)	Naktsmītnes kvalitāte	Viesmīlība pret tūristiem (attieksme pret bērniem, dzīvnieku uzņ. u.c.)	Tūrisma pakalpojumu/aktivitāšu kvalitāte (transports, ēdināšana, atpūtas pied. u.c.)	Cenu līmenis	Vides pieejamība un aprīkojums cilvēkiem ar speciālām vajadzībām (vecāki cilvēki, invalīdi, ģimenes ar bērniem)
ES 27	95%	92%	85%	85%	83%	50%
15-24	95%	94%	90%	88%	83%	54%
25-39	95%	93%	87%	87%	83%	52%
40-54	95%	92%	87%	85%	83%	49%
55+	94%	91%	82%	83%	83%	48%

Avots: EC, Attitudes of Europeans Towards Tourism, 2013

Cena – gatavība maksāt

- Maksātspējīgie attīstīto valstu seniori (ienākumi, mantojumi, iekrājumi, vienas personas mājsaimniecības)
- Pieaugošs segments – Āzijas seniori
- Prasīgi pret augstas cenas/kvalitātes produktiem (informācija, serviss utt.)
- Tajā pašā laikā meklē izdevīgus piedāvājumus
- Cenu diferencēšana: pēc senioru statusa, vecuma
- *Single* draudzīga cenu politika
- **Mīts:** palielinoties vecumam samazinās patēriņš

TOURage
Every age is tour age

 INTERREG IVC
INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

European Union
European Regional Development Fund

Komunikācija

- Neuzrunājiēt seniorus par *senioriem*, piedāvājumā jābūt kam citam, kas šo grupu uzrunā
- Jāuzmanās, ka neaizbiedē jaunāko segmenta grupu
- Klienti ir vēl vairāk izvēlē orientēti uz produktu pamatotu nepieciešamību, tāpēc pamatojiet, ko iegūs klients produktu iegādājoties
- Klients ir pieredzējušāks un kritiskāks (klients profesionālis) - ticamība ir svarīgs faktors
- Reklāmas materiāliem jābūt strukturētiem, skaidriem un loģiskiem
- Fotomateriāls – izvairieties no pārāk dekoratīvām bildēm, klients ir orientēts uz funkcionalitāti un viņiem patīk cilvēki, kas izstaro vitalitāti
- Ieteicams izvairīties no košās, sarkanās krāsas, idealizētiem cilvēkiem un uzbāzīgiem, kliegdošiem uzrakstiem
- Ieteicams izmantot faktus un personisku uzrunu

European Union
European Regional Development Fund

Konsultācija

- Pirms uzsāk komunikāciju ieteicams noskaidrot:
  - ✓ Vai nepieciešama palīdzība apsēsties un atspirdzinājums
  - ✓ Ja klientam ir dzirdes traucējumi, ir jāsamazina fona trokšņi, jāskatās tieši uz klausītāju, jāsamazina temps un jārunā artikulētāk
- Runājot jālieto vienkārša valoda, jāizvairās no žargona un nozares specifiskiem jēdzieniem

Iemācieties runāt senioru valodā!
- Labi papildināt prezentāciju ar drukātiem materiāliem vai pierakstīt klienta vietā un nosūtīt pierakstīto uz klienta e-pastu
- Senioriem patīk, ja viņus apkalpo jauni cilvēki

Drukātie materiāli

• Drukātie materiāli:

- Ieteicams nepārspīlēt ar teksta apjomu, izmantot atkāpes, rindkopās, kas atdalītas viena no otras 3-4 teikumi,
- Burtu lielums – 12 vai 14,
- Neizmantot – balti burti uz melna fona,
- Ieteicamais burtu veids - *Times New Roman, Lucida, Bright, Palatino, Verdana.*

• Uzticas drukātiem materiāliem vairāk nekā TV, lai arī TV ir nozīmīgs reklāmas kanāls

• Iepakojums

- Burtu lielums
- Krāsa
- Gaismas atstarošana un atvēršana

Interneta vietne

- Interneta izmantošanas īpatsvars pieaug un seniori internetā informāciju meklē daudz mērķtiecīgāk nekā jaunieši
- Izvēlēties segmentam atbilstošu interneta vietnes nosaukumu
- Sociālo tīklu nozīme pieaug

Interneta lapas dizains:

- Viegli lasāms teksts (veids, lielums)
- Uz balta fona melnus burtus
- Atdalīt un izcelt tekstu, lai vieglāk uztvert

Saturs:

- Saturs atklāj, kā tiks atrisināta klienta problēma
- Sadaļa ar biežāk uzdotajiem jautājumiem
- Informācija par jaunumiem nozarē, uzņēmumā un pasākumiem nākotnē, par kuriem varētu būt interese
- Citu senioru atsauksmes par konkrēto produktu

Biroja telpas

- Skaidras norādes uz biroju (norādes, arī interneta vietnē, brošūrās un pa telefonu)
- Auto stāvvietu netālu no biroja
- Apgaismojums (īpaši uz pakāpieniem)
- Margas un rokturi, kur nepieciešams
- Izvairieties no asiem stūriem un nelīdzenām vietām uz grīdas
- Pietiekami vietas, lai var pārvietoties ar atbalsta ierīcēm
- Adekvāts apgaismojums
- Komfortablas mēbeles
- Vidēja temperatūra
- Ne pārāk skaļa biroja vide
- Senioriem patīk pārrunas atsevišķā telpā

Kur pārdot/izplatīt produktus?

- **Kur ceļojumus iegādājas seniori?**
  - Internets - iepirkumu apjoms pieaug
  - Interēšu klubi un biedrības
  - Specializētās izstādes
  - Tūrisma aģentūras (personisks kontakts)

TOURage
Every age is tour age

 INTERREG IVC
INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

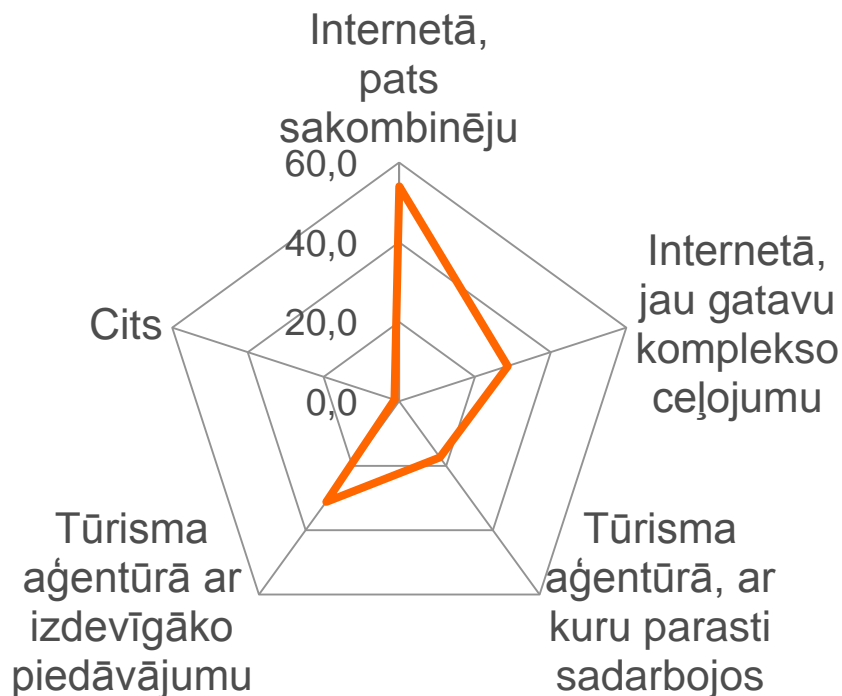

European Union
European Regional Development Fund

Ceļojumu iegādes vietas dažādās vecuma grupās (Balttour apmeklētāju aptauja 2013)

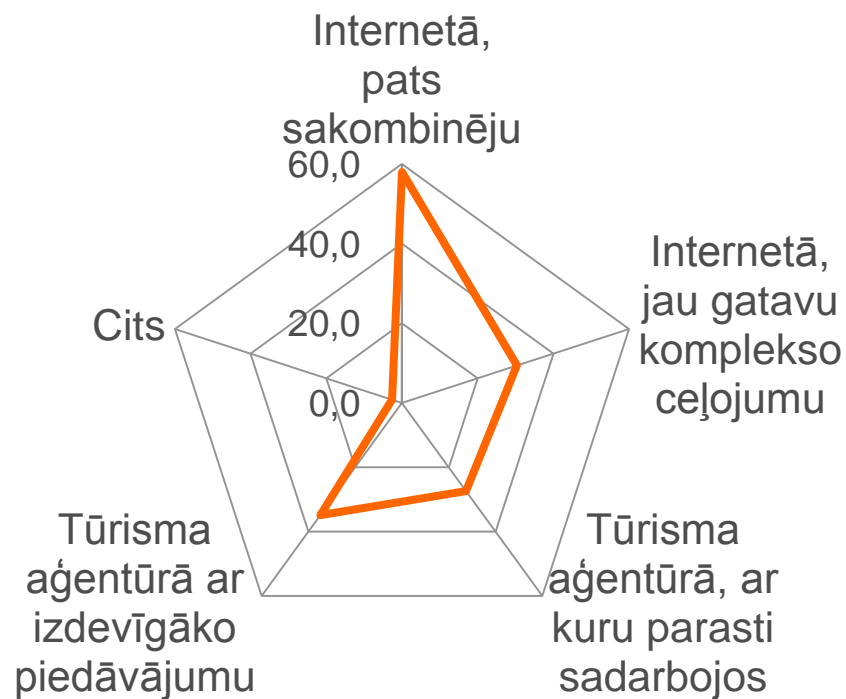
Vecumā no 16-25 gadiem

n=311

Vecumā no 26 – 35 gadiem

n=540

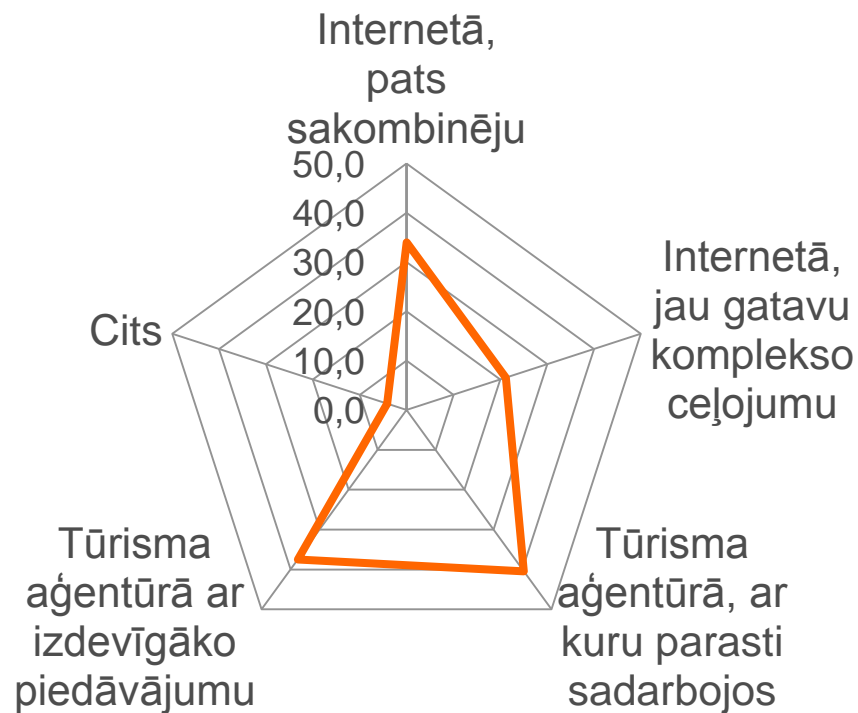
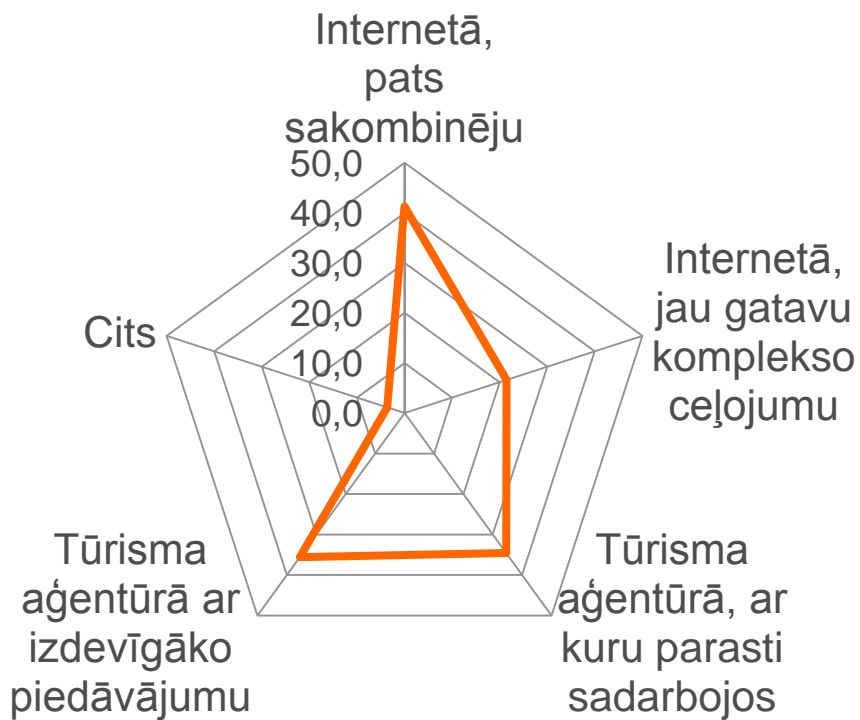
Ceļojumu iegādes vietas dažādās vecuma grupās (*Balttour* apmeklētāju aptauja 2013)

36-45 gadīgie

46-55 gadīgie

n=550

n=509

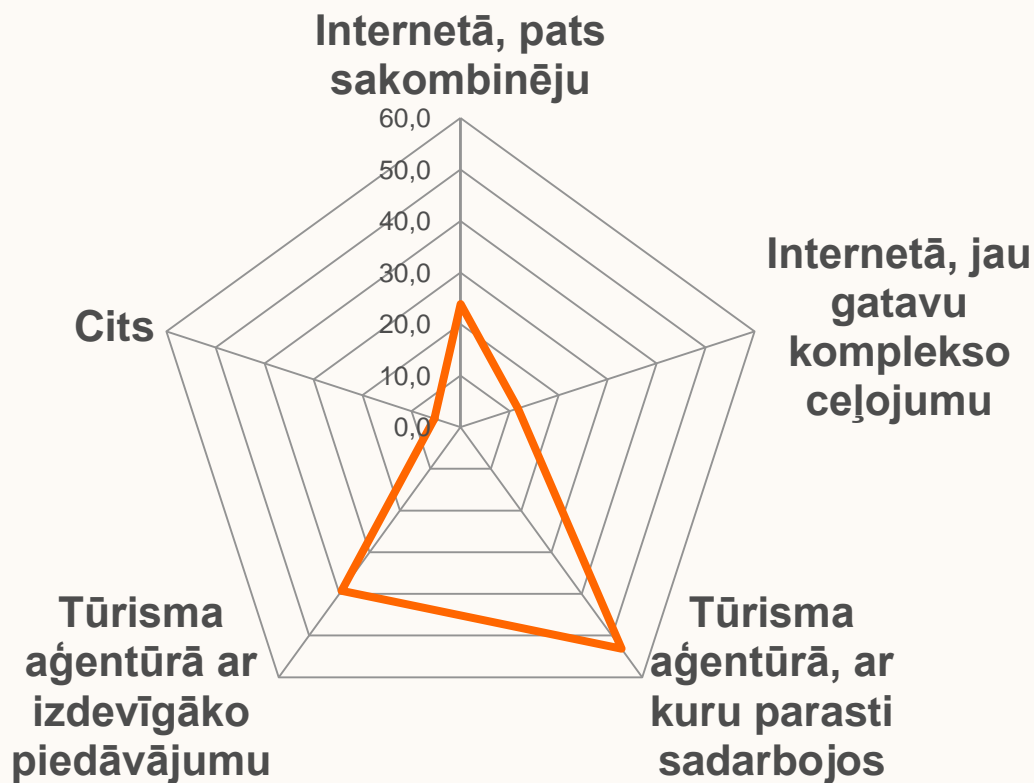

Ceļojumu iegādes vietas dažādās vecuma grupās (Balttour apmeklētāju aptauja 2013)

Pēc 56 gadiem

n=410

Paldies par uzmanību!

European Union
European Regional Development Fund